

**2014–2020 METŲ EUROPOS SAJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ
PROGRAMOS PRIORITETŲ ĮGYVENDINIMO**

**PRIEMONĖS NR.
01.2.1-FM-F-842 „TECHNOINVESTAS“
(TOLIAU – PRIEMONĖ)
PAGRINDIMAS**

Nr.	Klausimas	Ministerijos pateikta informacija (pildymo instrukcija)
I. Priemonės aprašymas		
1.	Priemonės atitiktis 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos (nuostatomis)	<p>Siekiant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos 2014 m. rugsėjo 8 d. Europos Komisijos sprendimu Nr. C(2014)6397 (toliau – veiksmų programa) (toliau – veiksmų programa) 1.2.1 konkrečiau uždaviniu „Padidinti mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų veiklų aktyvumą privačiame sektoriuje“ įgyvendinimo, komercializuojamų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros (toliau – MTEP) produktų sukūrimo ir atitinkamai verslo investicijų į MTEP ir inovacijas (toliau – MTEPI) didėjimo, būtina skatinti įmones aktyviau vykdyti naujiems ar iš esmės patobulintiems, inovatyviems gaminiams, paslaugoms ar procesams kurti reikalingas MTEP veiklas, investuoti į MTEPI infrastruktūros kūrimą ir plėtrą.</p> <p>Nepakankamos Lietuvos verslo investicijos į didesnę riziką pasižyminčius naujų produktų ir paslaugų plėtros etapus – MTEP – lemia žemesnė pridėtinė vertė paremtą Lietuvos ūkio struktūrą. Žinioms imlių lietuviškų produktų ir paslaugų eksporto, užimtumo žinioms imliose įmonėse, inovacijų ekonominio poveikio ir kiti ūkio imlumo žinioms rodikliai ženkliai atsilieka nuo Europos Sąjungos (toliau – ES) vidurkio.</p> <p>Norint transformuoti ūkį link naujų aukštesnę pridėtinę vertę kuriančių veiklų, būtina ženkliai padidinti MTEPI veiklą vykdančių įmonių skaičių ekonomikoje ir sukurti paskatas didesnio ekonominio poveikio inovacijų kūrimui. Numatoma skatinti naujų inovatyvių (<i>start up, spin off ir kt.</i>), įmonių kūrimą ir plėtrą, suteikiant paramą verslo pradžiai.</p> <p>Perspektyvioms, tačiau dar neišbandytoms ir (ar) rizikingoms jaunų įmonių idėjoms įgyvendinti ypač sunku pritraukti išorinių finansavimo šaltinių. Dažniausiai tokioms verslo idėjoms įgyvendinti tenka sukaupti asmeninių lėšų arba ieškoti artimųjų paramos, nes komerciniai bankai nėra linkę finansuoti padidintos rizikos MTEPI projektų.</p> <p>Įgyvendinant priemonę, tikimasi palengvinti įmonių priėjimą prie finansavimo šaltinių per dvi rizikos kapitalo priemones (sumanios specializacijos kryptyse), kuriomis siekiama:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Paskatinti privačių rizikos kapitalo fondų investicijas į jaunų inovatyvių įmonių inovatyvias idėjas, siekiant padėti joms sumažinti verslo pradžios riziką ir spartinti jų sėkmingą augimą; 2. Paskatinti mokslo ir studijų institucijose generuojamų idėjų perdavimą verslui (komercializavimą). Investicijomis į ankstyvosios

		vystymosi stadijos įmonės, veikiančias sumanios specializacijos kryptių srityse, siekiama sumažinti atotrūkį tarp mokslo ir verslo.
2.	Priemonės atitiktis strateginio planavimo dokumentų nuostatomis	<p>Įgyvendinant priemonę prisidedama prie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lietuvos inovacijų plėtros 2014–2020 metų programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. gruodžio 18 d. nutarimu Nr. 1281, įgyvendinimo. Priemonės tikslas ir remiamos veiklos atitinka minėtos programos 2 tikslo „didinti verslo inovacinį potencialą“ 1 uždavinį „skatinti investicijas į didelę pridėtinę vertę kuriančias veiklas“, 2 uždavinį „skatinti naujų produktų pateikimą rinkai“ ir 3 uždavinį „skatinti skirtingų sektorių bendradarbiavimą kuriant inovacijas ir plėtoti didelį poveikį turinčias inovacijas“; - 2014–2020 metų nacionalinės pažangos programos 3 prioriteto „Ekonominiam augimui palanki aplinka“ 3.1.2 uždavinio „Skatinti verslumą ir verslo plėtrą, įskaitant tiesiogines užsienio investicijas“ 3.1.2.4. krypties – „užtikrinti finansinių šaltinių prieinamumą verslo pradžiai ir verslo plėtrai (pre-seed, seed kapitalo fondai, garantijos, kitos valstybės ar bendros su verslu priemonės, finansinės (rizikos kapitalo ir verslo pradžios kapitalo), mokestinės ir kitos paskatos plėtoti jaunas ir kuriamas inovatyvias įmones, ypač sparčiai augančias ir į tarptautinę rinką orientuotas mažas įmones („gazeles“) (įskaitant kūrybines ir kultūrinės industrijas) ir kita“ vykdymo; - 2014–2020 metų nacionalinės pažangos programos 4.2.2 uždavinio „formuoti inovacijų paklausą, skatinti naujų inovatyvių produktų ir paslaugų kūrimą ir komercinimą“ įgyvendinimo; - Lietuvos verslumo veiksmų 2014–2020 metų plano, patvirtinto 2014 m. lapkričio 26 d. ūkio ministro įsakymu Nr. 4-850 „Dėl Lietuvos verslumo veiksmų 2014–2020 metų plano patvirtinimo“ (aktuali 2015 m. balandžio 30 d. ūkio ministro įsakymo Nr. 4-282 „Dėl Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2014 m. lapkričio 26 d. įsakymo Nr. 4-850 „Dėl Lietuvos verslumo veiksmų 2014–2020 metų plano patvirtinimo“ pakeitimo“ redakcija), tikslo „padidinti verslumo lygį“ 2 uždavinio „Sukurti verslo pradžiai ir plėtrai palankią aplinką“ 2.1 veiksmo „Paskatinti naujų smulkiojo ir vidutinio verslo subjektų kūrimąsi ir plėtrą, įgyvendinant įvairius verslo finansavimo modelius (teikiant paskolas, garantijas, rizikos kapitalo ir dalinio palūkanų kompensavimo paslaugas)“ įgyvendinimo
3.	Išankstinių (<i>ex ante</i>) sąlygų įvykdymas (jei taikoma)	<p>Veiksmų programos prioritetui, prie kurio įgyvendinimo prisideda priemonė, taikoma 1.1 išankstinė sąlyga „Moksliniai tyrimai ir inovacijos: parengta nacionalinė arba regioninė pažangiosios specializacijos strategija pagal nacionalinę reformų programą, siekiant pritraukti privačių lėšų MTI išlaidoms dengti, kuri atitinka gerai veikiančias nacionalines arba regionines MTI sistemas“ yra įvykdyta. Informacija apie įvykdymą pateikiama veiksmų programos 1 priede http://esinvesticijos.lt/uploads/documents/docs/161_58547612f9ca20f3dc00320c401c228d.doc.</p>

4.	Priemonės tikslingumas, tinkamumas ir tęstinumas, atsižvelgiant į vertinimų išvadas	<p><u>Tikslingumas.</u> Lietuvos, kaip labai mažą vidaus rinką turinčios valstybės, ekonomikos augimas ir gerovės didėjimas tiesiogiai priklauso nuo šalies SVV subjektų gebėjimo kurtis ir veikti. Perspektyvioms, tačiau dar neišbandytoms ir (ar) rizikingoms jaunų įmonių idėjoms įgyvendinti yra ypač sunku pritraukti išorinių finansavimo šaltinių. Dažniausiai tokioms verslo idėjoms įgyvendinti tenka sukaupti asmeninių lėšų arba ieškoti artimųjų paramos, nes komerciniai bankai nėra linkę finansuoti padidintos rizikos MTEPI projektų.</p> <p>Ūkio ministerijos užsakymu 2014 m. kovo mėnesį buvo atliktas <i>Europos Sąjungos struktūrinės paramos poveikio smulkiajam ir vidutiniam verslui vertinimas</i> (http://www.esparama.lt/vertinimo-ataskaitos#11 verslas), kurio metu analizuotas ir iš 2007–2013 m. programavimo laikotarpio Europos Sąjungos (toliau – ES) struktūrinių fondų lėšų finansuotų priemonių poveikis verslo aplinkai. Minimame vertinime pabrėžiamas finansinių priemonių ilgalaikis poveikis „finansų inžinerijos priemonių išskirtinumas yra pakartotinis lėšų panaudojimas“. Šiame vertinime taip pat pabrėžiama, kad „Finansų inžinerijos priemonės svarbios ne tik dėl finansavimo galimybių pagerinimo, bet ir dėl teigiamos įtakos verslumo kultūros augimui, verslumo gebėjimų stiprinimui, ypač rizikos kapitalo fondų ir Verslo angelų fondo įtaka“. Šiame vertinime pažymima, kad 2014–2020 metų finansinėje perspektyvoje ne mažesnėmis lėšų apimtimis nei 2007–2013 metais turėtų būti vystoma rizikos kapitalo ir verslo angelų rinka, nes šis kapitalas tampa vis svarbesnis siekiant ekonomikos augimo per inovatyvias ir potencialiai aukšta grąža pasižyminčias įmones, kurios gali tapti atskirų rinkų segmentų lyderiais globaliu mastu.</p> <p><u>Tinkamumas.</u> Nepakankamos Lietuvos verslo investicijos į didesnę riziką pasižyminčius naujų produktų ir paslaugų plėtros etapus – MTEP – lemia žemesne pridėtine verte paremtą Lietuvos ūkio struktūrą. Norint transformuoti ūkį link naujų aukštesnę pridėtinę vertę kuriančių veiklų, būtina ženkliai padidinti MTEPI veiklą vykdančių įmonių skaičių ekonomikoje ir sukurti paskatas didesnio ekonominio poveikio inovacijų kūrimui.</p> <p>Vienu pagrindinių Lietuvos verslo aplinkos trūkumų išlieka nepakankamas verslo subjektų, ypač pradedančiųjų, prieinamumas prie reikalingų išorinių finansavimo šaltinių, todėl planuojama sudaryti palankesnes sąlygas verslo plėtrai, ypačingą dėmesį skiriant pradedančiajam verslui.</p> <p>Prieš priemonei skiriant lėšas ir įtraukiant į priemonių įgyvendinimo planą, turi būti įvykdytas 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės</p>
----	---	--

		<p>fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (toliau – Reglamentas Nr.1303/2013), 37 straipsnio reikalavimas atlikti išankstinių finansinių priemonių vertinimą (angl. <i>ex ante assessment</i>), kuriuo siekiama nustatyti rinkos trūkumus arba nepakankamas investavimo apimtis ir apskaičiuoti viešųjų investicijų poreikio mastą ir apimtį, įskaitant finansuotųjų finansinių priemonių tipus. Verslo finansavimo 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis išankstinio vertinimo, patvirtinto 2015 m. kovo 27 d. Verslo finansavimo 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis išankstinio vertinimo atlikimo darbo grupės, sudarytos 2014 m. birželio 26 d. finansų ministro įsakymu Nr. 1K-195 „Dėl darbo grupės sudarymo“, protokolu Nr. 3 (http://www.esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/vertinimo)</p> <p>ataskaitoje (toliau – Išankstinis vertinimas) daroma išvada, kad šia dieną Lietuvoje veikia per mažai rizikos kapitalo fondų, ypač investuojančių ankstyvoje veiklos vystymosi stadijoje ir į MTEPI srityje veikiančias įmones ankstyvoje veiklos vystymosi stadijoje. Viena iš siūlomų alternatyvų – rizikos kapitalo finansinė priemonė, skirta bendrai investuoti kartu su privačiais investuotojais, t. y. su jais pasidalyti investavimo riziką ir padėti pritraukti įmonės projektui reikalingas papildomas lėšas, ir taip paskatinti privačias investicijas, pirmiausia į jaunų įmonių inovatyvias idėjas, siekiant padėti joms sumažinti verslo pradžios riziką ir spartinti jų sėkmingą augimą. Taip pat verslo finansavimo vertinimo ataskaitoje daroma išvada, kad, kadangi subsidijos yra vienkartinės išmokos, kurios neturi grįžtančių lėšų efekto sukuriama kiekybinė pridėtinė vertė, ilguoju laikotarpiu, vertinant pridėtinę kiekybinę vertę, efektyvesnės nei subsidijos yra finansinės priemonės ir su jomis susijusios priemonės.</p> <p><u>Tęstinumas.</u> 2014 m. birželio mėn. pateiktoje <i>Lietuvos 2014–2020 m. ES struktūrinių fondų veiksmų programos išankstinio vertinimo ataskaitoje</i> (http://www.esparama.lt/vertinimo-ataskaitos#3) pabrėžiama, kad remiantis strateginiais dokumentais, statistiniais duomenimis ir vertinimais, atlikta iššūkių ir poreikių analizė parodė, kad vieni iš pagrindinių žemą įmonių konkurencingumą lemiančių veiksnių yra nepalanki verslo aplinka ir ribotas finansavimo prieinamumas. Tai rodo, kad priemonių, skirtų prieinamumui prie finansavimo šaltinių gerinti, įgyvendinimas lieka aktualus ir naujuoju laikotarpiu.</p> <p>Išankstiniame vertinime pažymima, kad nuo 2010 m., kuomet panaudojant ES struktūrinių fondų lėšas buvo įsteigti rizikos kapitalo fondai, Lietuvoje pradėjo formuotis ankstyvos stadijos rizikos kapitalo rinka. Europe Venture Capital Association duomenimis, investicijų skaičius per metus nuo 2010 m. iki 2013 m. nuolat augo ir 2013 m. pabaigoje Centrinės ir Rytų Europos regione Lietuva buvo tarp trijų lyderiaujančių regiono valstybių pagal investicijų į įmones skaičių per metus¹. Taip pat, lyginant apklausos rezultatus su šiuo</p>
--	--	---

¹ http://www.evca.eu/media/259990/evca_bro_sp_cee2013.pdf.

		<p>metu išorinio verslo finansavimo rinkoje esančia situacija, matyti, kad ateityje turėtų augti rizikos kapitalo investicijų poreikis, nes 2012 m. pabaigoje pasinaudojusių rizikos kapitalo fondų investicijomis subjektų skaičių palyginus su tuo pačiu metu veikiančių juridinių skaičiumi, ir SVV subjektų, planavusių kreiptis ateityje į rizikos kapitalo fondus, skaičių palyginus su apklausoje dalyvavusių respondentų skaičiumi, matyti, jog planuojančių pasinaudoti rizikos kapitalo investicijomis yra keletą kartų daugiau nei jau gavusių investicijas anksčiau.</p> <p>Rizikos kapitalo investuotojų nuomone, valstybės dalyvavimas rizikos kapitalo fondų veikloje yra labai reikalingas, ypač investuojant į ankstyvosios vystymosi stadijos įmones. Taip pat svarbus valstybės dalyvavimas skatinant verslo angelų investicijas, todėl rizikos kapitalo investuotojų nuomone, reikia ir toliau skatinti šias investicijas, kurių įgyvendinimas buvo pradėtas ES struktūrinių fondų lėšomis 2007–2013 m. programavimo laikotarpiu.</p> <p>2007–2013 m. programavimo laikotarpiu 56,5 mln. eurų skirta rizikos kapitalo priemonėms, kuriomis iki 2015 m. balandžio 30 d. paremta 80 SVV subjektų</p>
5.	Priemonės suderinamumas su kitomis priemonėmis	<p>Pagal priemonę, atsižvelgiant į sumanios specializacijos kryptis, numatomos remti veiklos yra (1) inovatyvių idėjų ekonominio panaudojimo ir jaunų inovatyvių įmonių (pumpurinės įmonės, startuoliai) kūrimosi skatinimas, suteikiant finansavimą (Ankstyvos stadijos ir plėtros fondo veiklos) ir (2) pradedančių ir jaunų, sparčiai augančių įmonių finansavimas sumanios specializacijos srityse, siekiant užtikrinti finansavimo šaltinių prieinamumą (Ko-investicinio fondo veiklos).</p> <p>Priemonė kartu su priemone Nr. 03.3.1-FM-F-841 „Invest FP“, priemone Nr. 03.1.1-FM-F-843 „Verslumas FP“ ir priemone Nr. 03.2.1-FM-F-844 „Faktoringas LT“ sudaro jungtinę priemonę. Pagal priemonę įgyvendinamos rizikos kapitalo investicijų finansinės priemonės „Ankstyvos stadijos ir plėtros fondas“ ir „Ko-investicinis fondas“ bus dalinai finansuojamos pagal veiksmų programos 1.2.1. konkretų uždavinį „Padidinti žinių komercinimo ir technologijų perdavimo mastą“ (priemonė), o dalinai – pagal 3.1.1. konkretų uždavinį „Padidinti verslumo lygį“ („Verslumas FP“).</p> <p>Priemonės turėtų būti įgyvendinamos vienu metu*, kad būtų efektyviausiai įgyvendinami veiksmų programos uždaviniai ir siekiami rezultato ir produkto rodikliai, kai, vienu metu įgyvendinant kelias priemones, padedama pasiekti geresnių rezultatų, derinant skirtingų priemonių veiklas.</p> <p>* Kadangi priemonės Nr. 03.2.1-FM-F-844 „Faktoringas LT“ įgyvendinimui reikalingų nacionalinių teisės aktų pakeitimas gali užtrukti, kitos priemonės būtų pradėtos įgyvendinti anksčiau</p>
6.	Nagrinėtų priemonės veiklų įgyvendinimo alternatyvų aprašymas ir siūlomos alternatyvos	<p>Netaikoma, nes priemonės veiklos aprašymas atitinka veiksmų programos investicinio prioriteto įgyvendinimo veiklos aprašymą ir jo nedetalizuoja</p>

	pasirinkimo pagrindimas (jei taikoma)	
7.	Galimų pareiškėjų arba galutinių naudos gavėjų pasirinkimo pagrindimas	<p>Pasirinkti pareiškėjai, atitinkantys veiksmų programos 1 prioritete „Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų skatinimas“ nustatytus pareiškėjus ir Išankstinio vertinimo rezultatus.</p> <p>Galutiniais naudos gavėjais pagal priemonę galės būti tos įmonės, kurios vykdo arba ketina vykdyti naują ekonominę veiklą sumanios specializacijos srityse</p>
8.	Supaprastintas išlaidų apmokėjimas	<p>Supaprastinto išlaidų apmokėjimo taikyti neketinama, kadangi priemonėje jis nebūtų tikslingas. Pagal priemonę finansavimas įmonėms, kurios vykdo arba ketina vykdyti naują ekonominę veiklą sumanios specializacijos srityse, teikiamas yra individualus, atsižvelgiant į išorinio finansavimo poreikį, todėl nėra galimybės taikyti standartizuoto kompensuojamos sumos dydžio, tinkančio skirtingiems pareiškėjams</p>
9.	Galimybė taikyti viešojo ir privataus sektorių partnerystės būdą (jei taikoma)	Netaikoma, nes priemone neketinama finansuoti viešosios infrastruktūros
10.	Galimybė taikyti visuotinę dotaciją (jei taikoma)	Netaikoma
11.	Jungtinės priemonės tikslingumo pagrindimas (jei taikoma)	<p>Priemonė kartu su priemone Nr. 03.3.1-FM-F-841 „Invest FP“, priemone Nr. 03.1.1-FM-F-843 „Verslumas FP“ ir priemone Nr. 03.2.1-FM-F-844 „Faktoringas LT“ sudaro jungtinę priemonę.</p> <p>Priemonę yra tikslinga įgyvendinti kaip jungtinę, dėl to, kad ji bus įgyvendinama steigiant vieną fondų fondą kelioms finansinėms priemonėms.</p> <p>Išankstinio vertinimo ataskaitoje nustatyta, kad tikslingiausia Ūkio ministerijos finansines priemones būtų įgyvendinti sukuriant fondų fondą, kuris ir įgyvendintų visų veiksmų programos 1 ir 3 prioriteto finansinių priemonių spektrą. Tokia alternatyva buvo pasirinkta įvertinus alternatyvų analizę ir pasirinkus operatyvumo, kaštų, patirties, išteklių, lankstumo, kompetencijų kriterijais.</p> <p>Taip pat jungtinės priemonės įgyvendinimas yra tikslingas dėl to, kad vadovaujančioji institucija yra atsakinga už specialiųjų atrankos kriterijų, taikomų atrenkant fondų fondo valdytoją, rengimą, t. y. vienam steigiamam fondų fondui rengiami vieni specialieji atrankos kriterijai nepriklausomai nuo fondų fondo valdytojo įgyvendinamų finansinių priemonių ir jų skaičiaus fondų fonde. Jungtinės priemonės įgyvendinimas leis numatytus procesus atlikti sparčiau ir ekonomiškiau žmoniškųjų resursų ir laiko prasme</p>
12.	Galimų rizikų vertinimas	<p>Priemonės įgyvendinimo galimi vėlavimai tiesiogiai susiję su projekto, apimančio finansinių priemonių įgyvendinimą, vykdytojo – fondų fondo valdytojo – atrankos būdu (vadovaujantis Reglamento Nr. 1303/2013 38 straipsnio 4 dalies nuostatomis). Projekto atranka viešųjų pirkimų būdu sudarytų didelę riziką dėl vėlesnės galimos</p>

	<p>Priemonės veiklų pradžios (t. y. paskolų, garantijų teikimo, rizikos kapitalo investicijų galutiniams naudoms gavėjams). Tai lemtų ilgesni privalomi viešųjų pirkimų procedūroms taikyti terminai, nustatyti viešųjų pirkimų teisės aktuose, pirkimo dokumentų rengimas, privalomai taikomi viešųjų pirkimų rezultatų apskundimo terminai bei galimi apskundimo procesai ir kt. Projekto, apimančio finansinių priemonių įgyvendinimą, vykdytojo atrinkimas viešojo pirkimo būdu galimai turėtų neigiamos įtakos ne tik priemonės įgyvendinimo vėlesnei pradžiai, bet ir tiesioginės įtakos natūraliai priemonės įgyvendinime atsirandančiam poreikiui keisti priemonės esmines ir (arba) neesmines sąlygas, reikalavimus ar kt.</p> <p>Šios rizikos pasireiškimo lygį galima identifikuoti kaip didelį. Priemonės įgyvendinimo vėlavimo riziką galima būtų minimizuoti renkantis FP taisyklių 34 punkte nustatytą projekto, apimančio finansinių priemonių įgyvendinimą, vykdytojo atrankos būdą, neatliekant viešojo pirkimo. Siekiant, Lietuvos nacionaliniuose teisės aktuose realizuoti Reglamento Nr. 1303/2013 38 straipsnio 4 dalies ii punkte numatytą galimybę finansinių priemonių įgyvendinimo užduotis pavesti vykdyti „valstybėje narėje įsteigtoms finansų įstaigoms, kurių tikslas – siekti viešųjų interesų kontroliuojant valdžios institucijai“ bei FP taisyklių 29 punkto nuostatas dėl galimybės projekto atranką vykdyti neatliekant viešojo pirkimo (vadovaujantis Reglamento Nr. 1303/2013 38 straipsnio 4 dalies nuostatomis), atlikti Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo pakeitimai. Šiais pakeitimais įtvirtintos papildomos investicijų skatinimo priemonės, t. y. įgyvendinant fondų fondą ir (arba) finansines priemones, sudaryta galimybė efektyviau įgyvendinti viešosiomis lėšomis finansuojamas finansines priemones, skirtas investicijų skatinimui numatant, kad šias finansines priemones valdo ir (arba) įgyvendina Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotos nacionalinės finansų įstaigos ir (arba) tarptautinės finansinės institucijos. Atlikus aukščiau minėtus keitimus nereikia vykdyti nacionalinių institucijų, kurios administruos arba įgyvendins finansines priemones, atrankos, todėl paspartės priemonės įgyvendinimas. Įgyvendinus numatytas rizikos valdymo priemones visų rizikos veiksnių pasireiškimo tikimybė vertinama kaip maža arba labai maža.</p> <p>Taip pat egzistuoja rizika ir dėl fondų fondo finansų tarpininkų atrankos viešųjų pirkimų būdu. Finansų tarpininkų atranka viešųjų pirkimų būdu, kaip ir fondų fondo valdytojo atveju, daro tiesioginę įtaką dėl vėlesnės galimos priemonės veiklų pradžios (t. y. paskolų, garantijų teikimo ir rizikos kapitalo investicijų galutiniams naudoms gavėjams). Su tuo susiję tiek aukščiau minėti ilgesni privalomi viešųjų pirkimų procedūroms taikyti terminai, tiek pirkimo dokumentų rengimas, tiek privalomai taikomi viešųjų pirkimų rezultatų apskundimo terminai ir galimi apskundimo procesai bei kt.</p> <p>Šios rizikos pasireiškimo lygį galima identifikuoti kaip didelį. Šiai rizikai sumažinti planuojama pagal poreikį konsultotis su Viešųjų pirkimų tarnyba ir kitomis institucijomis, susijusiomis su viešųjų pirkimų teisiniu reglamentavimu bei įgyvendinimu.</p>
--	--

		<p>Be to, šios priemonės įgyvendinimas gali būti susijęs ir su ekonominių svyravimų rizika, politinės situacijos nestabilumu, kurios gali turėti įtakos MVĮ norui plėstis bei privačių investuotojų norui investuoti. Šios rizikos pasireiškimo lygį galima identifikuoti kaip mažą.</p> <p>Šios rizikos valdymui, atsižvelgiant į ekonominių svyravimų įtaką, būtų svarstoma galimybė peržiūrėti priemonės sąlygas, vykdoma nuolatinė finansinių priemonių įgyvendinimo pažangos stebėseną ir atliekamas rezultatų vertinimas</p>
13.	Horizontaliųjų principų įgyvendinimas	<p>Pagal priemonę nenumatoma apribojimų, kurie turėtų neigiamą poveikį lyčių lygybės ir nediskriminavimo, darnaus vystymosi ir jaunimo principų įgyvendinimui.</p> <p>Atsižvelgiant į priemonės specifiką, nėra galimybių aktyviai prisidėti prie horizontaliųjų principų įgyvendinimo. Priemonė prie nediskriminavimo lyties atžvilgiu, jaunimo principo, darnaus vystymosi principo įgyvendinimo prisidės netiesiogiai, nes, įgyvendinant priemonės veiklas, bus sudarytos vienodos sąlygos dalyvauti (gauti rizikos kapitalo investicijas) juridinių subjektų savininkams tiek vyrams, tiek moterims, nepriklausomai nuo amžiaus. Visiems pareiškėjams ir naudos gavėjams nepriklausomai nuo lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos principų bus suteikiamos lygios teisės dalyvauti projektų veiklose ir naudotis jų rezultatais.</p> <p>Pažymėtina, kad Išankstiniame vertinime taip pat nėra diskriminacijos apraiškų</p>
II. Finansavimo forma		
14.	Priemonės finansavimo formos pasirinkimo pagrindimas	<p>Priemonės finansavimo forma – finansinė priemonė. Ši finansavimo forma pasirinkta atsižvelgiant į Išankstinį vertinimą ir priemonės veiklos specifiką.</p> <p>Finansinės priemonės įgyvendinimas pasirinktas, siekiant panaudoti ribotus ES struktūrinių fondų išteklius, teikiant ne vienkartinės negrąžinamas subsidijas pradedantiesiems verslą, o skolinant lėšas, investuojant jas į įmones. Pagrindinis finansinių priemonių privalumas – „atsinaujinančios“ lėšos, t. y. paskolinas ar investavus finansinei priemonei skirtas lėšas, dalis jų sugrįžta ir gali būti dar kartą panaudojamos tiems patiems tikslams, tokiu būdu naudojant tas pačias lėšas suteikiamas finansavimas didesniai subjektų skaičiui.</p> <p>2014–2020 m. nacionalinės pažangos programos 1 priede pateiktoje Lietuvos aplinkos analizėje teigiama, kad 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos programavimo laikotarpiu įvestos finansinės priemonės, kurios leidžia santykinai sumažinti investicijų kainą ir netiesiogiai skatina didesnes privačias investicijas, sukuria papildomą impulsą tiek realiojo bendrojo vidaus produkto (toliau – BVP) augimui, tiek didesnei nominalaus BVP grąžai. Šioje analizėje taip</p>

		<p>pat atkreipiamas dėmesys į finansinių priemonių naudą, palyginti su subsidijomis. Analizėje teigiama, kad „(...) finansų inžinerijos priemonės yra efektyvesnės nei subsidijos. Nors rimti ir metodologiškai teisingai sudaryti palyginamieji paramos verslui finansinės inžinerijos priemonių ir subsidijų efektyvumo vertinimai gana reti net ir ES, turimi duomenys rodo, kad finansų inžinerijos priemonių sąnaudos naujoms darbo vietoms kurti yra perpus mažesnės nei subsidijų atveju, o poveikis investicijoms – net 5 kartus didesnis. Ypač nepasiteisina didelėms įmonėms skiriamos subsidijos dėl privačių investicijų išstūmimo efekto. Jų efektyvumas priklauso ir nuo skiriamos paramos dydžio – mažos subsidijos efektyvesnės už didesnes. Lietuviškų ES paramos verslui poveikio tyrimų duomenys patvirtina paskutinę išvadą ir privačių investicijų išstūmimo efektą teikiant subsidijas įmonių kapitalinėms investicijoms“.</p> <p>Finansinių priemonių naudojimo svarbą taip pat pabrėžia 2012 m. spalio 26 d. Europos Komisijos parengta Komisijos tarnybų pozicija dėl 2014–2020 m. Lietuvos partnerystės susitarimo ir programų rengimo (toliau – EK tarnybų pozicija). EK tarnybų pozicijoje teigiama, kad, „nepaisant investicijų 2007–2013 m. laikotarpiu, reikia toliau vystyti labai mažoms, mažoms ir vidutinėms įmonėms skirtas finansines priemones, o ne dotacijas. Gali būti taikomos įvairios finansinės priemonės, įskaitant paskolas, garantijas, kapitalą, parengiamojo etapo kapitalo labai mažas paskolas ir t. t.</p>
15.	Galimybė taikyti finansines priemones (jei taikoma)	<p>Priemonę planuojama įgyvendinti finansinių priemonių būdu. Pastebėtina, kad priemonė atitinka finansinių priemonių poreikį pagrindžiančio išankstinio vertinimo išvadas. Išankstinio vertinimo ataskaitoje remiantis 2007–2013 m. programavimo laikotarpio finansinių priemonių rezultatais, turima rinkos dalyvių apklausa ir nustatyta rinkos trūkumu daroma išvada, kad vienos iš finansinių priemonių, kurios sumažins nustatytą rinkos trūkumą, yra rizikos kapitalo investicijų finansinės priemonės, kurios mažina finansavimo trūkumą toms įmonėms, kurių veiklos istorija yra per trumpa ir (ar) veiklos pobūdis bei (ar) sektorius yra per daug rizikingi, ir todėl kredito įstaigos nenori jų finansuoti</p>
16.	Galimybė taikyti gražinamąją subsidiją	<p>Netaikoma. Atsižvelgiant į priemonės tikslus, siekiamą efektą ir finansuojamas veiklas, taikyti gražinamąją subsidiją nėra planuojama</p>
III. Atrankos būdas		
17.	Projektų atrankos būdo pagrindumas	Netaikoma
IV. Įgyvendinančioji institucija		
18.	Įgyvendinančiosios institucijos pasirinkimas (jei taikoma)	Įgyvendinančiosios institucijos funkcijas atlieka vadovaujančioji institucija
V. Reikalavimai, susiję su paramos pagal kitas iš ES finansuojamas programas ir kitą tarptautinę paramą atskyrimu		

19.	Priemonės sankirtų su kitomis veiksmų programos priemonėmis įvertinimas ir nustatymas	<p>Pagal priemonę planuojamos įgyvendinti rizikos kapitalo investicijų finansinės priemonės „Ankstyvos stadijos ir plėtros fondas“ bei „Ko-investicinis fondas“ bus dalinai finansuojamos pagal veiksmų programos 1.2.1 konkretų uždavinį „Padidinti žinių komercinimo ir technologijų perdavimo mastą“ (priemonė), o dalinai – pagal 3.1.1. konkretų uždavinį „Padidinti verslumo lygį“ („Verslumas FP“). Finansinės priemonės „Ko-investicinis fondas“ tikslas – paskatinti privačias investicijas, pirmiausia į jaunų inovatyvių įmonių inovatyvias idėjas, siekiant padėti joms sumažinti verslo pradžios riziką ir spartinti jų sėkmingą augimą. Finansinės priemonės „Ankstyvos stadijos ir plėtros fondas“ tikslas – skatinti mokslo ir studijų institucijose generuojamų idėjų perdavimą verslui (komercializavimą). <u>Pagal 1.2.1 konkretų uždavinį bus finansuojamos investicijos tik į tokias įmones, kurios vykdo arba ketina vykdyti naują ekonominę veiklą sumanios specializacijos srityse. Pagal priemonę nebus finansuojamos žemiau išvardintų priemonių veiklos.</u></p> <p>Pagal priemonę finansinės priemonės „Plėtros fondas I“ ir „Plėtros fondas II“ vykdys rizikos kapitalo į MVĮ akcinį kapitalą arba į iš dalies akcinį kapitalą įmonių pradinio augimo (pradinio, ankstyvo augimo ir plėtros) stadijose investicijas.</p> <p>Pagal priemonę finansinė priemonė „Bendrai su verslo angelais investuojantis fondas“ vykdys rizikos kapitalo į MVĮ akcinį kapitalą arba į iš dalies akcinį kapitalą įmonių pradinio augimo (pradinio, ankstyvo augimo ir plėtros) stadijose investicijas. Dalis lėšų šios finansinės priemonės veikloms bus skirta pagal priemonę.</p> <p>Pastaba: priemonė Nr. 03.1.1-FM-F-843 „Verslumas FP“ kartu su priemone Nr. 01.2.1-FM-F-841 „Invest FP“, priemone ir priemone Nr. 03.2.1-FM-F-844 „Faktoringas LT“ sudaro jungtinę priemonę. Kadangi finansuojamos skirtingos finansinių priemonių veiklos, sankirtų nenustatyta.</p>
20.	Priemonės sankirtų su kitų ES struktūrinių fondų, kitos ES finansinės paramos ar kitos tarptautinės paramos priemonėmis įvertinimas ir nustatymas	<p>Pagal priemonę numatytos veiklos bus finansuojamos vadovaujantis Europos parlamento ir tarybos 2013 m. gruodžio 17 d. reglamento (ES) Nr. 1301/2013 dėl Europos regioninės plėtros fondo ir dėl konkrečių su investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslu susijusių nuostatų, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1080/2006, nuostatomis.</p> <p>Žemės ūkio ministerija 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu ketina teikti lengvatines paskolas žemės ūkio veikla užsiimantiems ūkio subjektams. Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai lėšomis bus remiamos tos ūkio subjektų veiklos, kurios susijusios su žemės ūkio produktų (taip pat miško, žuvininkystės ir akvakultūrų) auginimu, (pagrindine) gamyba, pirminiu perdirbimu, prekyba, o SVV subjektų veikla, nesusijusi su minėtomis sritimis, bus remiama Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos bei Ūkio ministerijos įgyvendinamų finansinių priemonių lėšomis.</p> <p><i>Horizontas 2020</i> (80 mlrd. eurų) yra skirtas subsidijoms ir finansinėms priemonėms moksliniams tyrimams ir inovacijoms, siekiant didinti verslo ir mokslo bendradarbiavimą, investicijas į</p>

		<p>mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą. Ši programa nėra laikytina valstybės pagalba, skirtingai nuo nacionalinių (valstybės) lėšų finansinių priemonių;</p> <p>COSME (2,3 mlrd. eurų) yra skirta skatinti įmonių konkurencingumą, finansavimo prieinamumą jaunos ir besivystančioms įmonėms, ugdyti verslumą ir verslo kultūrą.</p> <p>Europos Komisija 2015 m. birželio 4 d. raštu, adresuotu UAB „Investicijų ir verslo garantijos“, pabrėžė, kad tiek <i>Horizontas 2020</i>, tiek COSME programos yra skirtos papildyti nacionaliniu mastu įgyvendinamas finansines priemones ir su jomis nekonkuruoja</p>
21.	Priemonės sankirtos su iš valstybės biudžeto programų finansuojamomis veiklomis	Netaikoma, nes priemonės veiklos nepapildo iš kitų valstybės biudžeto programų šiuo metu finansuojamų veiklų. Taip pat iš kitų valstybės biudžeto programų nėra finansuojamos į priemonės veiklas panašios veiklos
VI. Priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodikliai		
22.	Nacionalinių stebėsenos rodiklių nustatymo poreikis	Nacionaliniai stebėsenos rodikliai nėra nustatomi. Atsižvelgiant į 2007–2013 m. programavimo laikotarpio sukauptą patirtį, manytina, kad numatyti veiksmų programos stebėsenos rodikliai yra pakankami
VII. Priemonės finansavimo šaltiniai		
23.	Priemonei skiriamo finansavimo sumos pagrindimas	<p>Priemonės veiklų finansavimo suma nustatyta, remiantis Išankstinio vertinimo ataskaitoje atliktu verslo finansavimo rinkos trūkumo įvertinimu, 2007–2013 m. programavimo laikotarpio finansinių priemonių rezultatais ir finansų tarpininkų bei verslo subjektų apklausos rezultatais.</p> <p>Šios priemonės veikloms numatoma skirti 17,6 mln. eurų. Finansinių priemonių įgyvendinimui skirtų lėšų dydis gali kisti įvertinus finansinių priemonių įgyvendinimo rezultatus.</p> <p>Lėšų pasiskirstymas pagal priemonės veiklas:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Finansuojamas inovatyvių idėjų ekonominio panaudojimo ir jaunų inovatyvių įmonių (pumpurinės įmonės, startuoliai) kūrimasis sumanios specializacijos srityse („Ankstyvos stadijos ir plėtros fondas“) – 11,8 mln. eurų; 2. Finansuojamos pradedančios ir jaunos, sparčiai augančios įmonės sumanios specializacijos srityse („Ko-investicinis fondas“) – 5,8 mln. eurų. <p>Dalis finansavimo šių finansinių priemonių veikloms bus finansuojama priemonės lėšomis.</p> <p>Bendra per abi priemones (Nr. 03.1.1-FM-F-843 „Verslumas FP“ ir priemone) finansinėms priemonėms numatyta suma yra:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Ankstyvos stadijos ir plėtros fondas“ finansinės priemonės įgyvendinimui – 14,8 mln. eurų. - „Ko-investicinis fondas“ finansinės priemonės įgyvendinimui – 11,6 mln. eurų.
24.	Priemonei skiriamų ES struktūrinių fondų lėšų	Priemonės veiklų finansavimo suma nustatyta, remiantis Išankstinio vertinimo ataskaitoje atliktu verslo finansavimo rinkos

	pagrindimas	<p>trūkumo įvertinimu, 2007–2013 m. programavimo laikotarpio finansinių priemonių rezultatais ir finansų tarpininkų bei verslo subjektų apklausos rezultatais.</p> <p>Finansinėms priemonėms skiriamų ES struktūrinių fondų lėšų santykis su priemonei numatyta bendra tinkamų finansuoti išlaidų verte buvo nustatytas vadovaujantis 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamento ES Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius (bendrosios išimties reglamentas) nuostatomis.</p> <p>Finansavimas vyks per fondų fondą, maksimalus numatomas fondo investicijų į vieną įmonę dydis – iki 10 proc. fondo vertės.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Įgyvendinant „Ankstyvos stadijos ir plėtros fondas“ finansinę priemonę, privačios investicijos turės sudaryti 10-40 proc. fondo dydžio; - Įgyvendinant „Ko-investicinis fondas“ finansinę priemonę, privačios investicijos turės sudaryti 10-60 proc. investicijų į įmones sumos
25.	Priemonės finansavimo iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto poreikio pagrindimas (jei taikoma)	Netaikoma, nes priemonė nefinansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto
26.	Priemonės finansavimo iš savivaldybių biudžetų poreikio pagrindimas (jei taikoma)	Netaikoma, nes priemonė nefinansuojama iš savivaldybių biudžetų
27.	Priemonės finansavimo iš projektų vykdytojų ir (arba) partnerių lėšų, finansuojamų iš valstybės biudžeto arba viešųjų lėšų, poreikio pagrindimas (jei taikoma)	Netaikoma, priemonė nefinansuojama iš projektų vykdytojų ir (arba) partnerių lėšų, finansuojamų iš valstybės biudžeto arba viešųjų lėšų
Papildoma informacija		
28.	Priemonės suderinimas su kitomis institucijomis	
29.	Kita	